

Opfølgning vedr. overholdelse af udredningsretten

Dato 23-05-2014

Mette Brænder Nørgaard

Tel. +4578412022

Mettebraender.Noergaard@stab.rm.dk

1-30-72-130-12

Side 1

Som supplement til den databaserede opfølgning er der i Region Midtjylland en løbende og tæt dialog mellem administrationen og hospitalerne om status for overholdelse af udredningsretten. Blandt andet er der i januar og marts 2014 afholdt bilaterale møder mellem direktionen og hospitalsledelserne vedr. emnet, og hospitalerne har i maj 2014 skriftligt redegjort for status ift. overholdelse af udredningsretten. Tilbagemeldingerne viser, at hospitalerne er meget opmærksomhed på arbejdet med udredningsretten, og at der inden for langt de fleste områder er et eller flere hospitaler i regionen, som overholder udredningsretten.

Herunder gennemgås specialerne i to grupper:

1. områder, hvor udredningsretten opfyldes på et eller flere hospitaler i regionen, og
2. områder, hvor der er generelle udfordringer.

1. Specialer/områder hvor udredningsretten opfyldes på et eller flere hospitaler

Af hospitalernes tilbagemeldinger fremgår det, at mindst to af regionens hospitaler er i stand til at overholde udredningsretten inden for nedenstående specialer.

Inden for alle disse specialer har patienterne dermed mulighed for at vælge et hospital i Region Midtjylland, hvor de kan blive udredt inden for 1 måned. Såfremt en patient i første omgang er blevet henvist til et hospital, der ikke kan udrede patienten inden for 1 måned, er det muligt at blive omvisiteret, hvilket patienterne informeres om via Region Midtjyllands brevkoncept.

- Arbejdsmedicin
- Gynækologi og obstetrik
- Infektionsmedicin
- Internt medicinske specialer:
  - Endokrinologi
  - Gastro-enterologi
  - Geriatri
  - Hæmatologi
  - Kardiologi
  - Lungemedicin
  - Reumatologi
- Karkirurgi
- Klinisk fysiologi

- Kirurgi
- Nefrologi
- Neurokirurgi
- Nuklearmedicin
- Plastikkirurgi
- Ortopædkirurgi
- Pædiatri
- Tand-, mund- og kæbekirurgi
- Øre-næse-hals
- Dermatologi
- Øjenområdet

Der kan inden for nogle af de ovenfor listede specialer være enkelte afgrænsede funktioner, hvor det er nødvendigt at benytte privathospitaler eller hospitaler i andre regioner for at overholde udredningsretten.

For nogle af specialerne er der sat særlige tiltag i værk i forbindelse med udredningsretten, disse beskrives herunder.

Gynækologi og obstetrik

Aarhus Universitetshospital har vanskelig ved at se patienterne til første besøg inden for 30 dage - dette for såvel patienter på hoved- og regionsfunktionsniveau som højt specialiserede niveau.

Pr. 1. april 2014 er der oprettet fælles visitation inden for området i den østlige del af regionen. Den fælles visitation vil senere blive udbredt til den øvrige del af regionen.

Den fælles visitation har til formål at sikre en hensigtsmæssig fordeling af aktiviteten under hensyntagen til faglige visitationskriterier, patienternes bopæl og ventetider. Samtidig vil den fælles visitation fungere som et redskab til at flytte aktivitet fra Aarhus Universitetshospital til Regionshospitalet Randers og Hospitalsenheden Horsens.

Internt medicinske specialer

Gastro-enterologi (mave-/tarmsygdomme)

Flere hospitaler har udfordringer med at overholde udredningsretten inden for specialet. Det skyldes blandt andet stort pres på skopiområdet. Se initiativer under specialet kirurgi.

Kardiologi (Hjertesygdomme)

Flere hospitaler har vanskelig ved at efterleve udredningsretten, særligt i forhold til ultralydsundersøgelser af hjertet (ekkokardiografier). Der er dog siden januar sket forbedringer på dele af området.

Regionshospitalet Randers har udarbejdet en handleplan for Hjerteklinikken, der følges tæt, og Hospitalsenhed Midt har lavet ventelisteafvikling inden for hjertemedicin. Aarhus Universitetshospital har foretaget en betydelig udvidelse af kapaciteten i afdelingens ambulante enheder. Herudover er der igangsat et regionalt uddannelsesinitiativ, der skal efteruddanne sygeplejersker og radiografer til ekkoteknikere, så disse kan lave basal ekkokardiografi til anvendelse i samarbejde med hjertelæger.

Hospitalerne skal i udgangspunktet varetage ekkokardiografi for alle patienterne i deres egne optageområder, men i de tilfælde, hvor der er store udfordringer hermed, vil patienterne kunne omvisiteres til Diagnostisk Center, Regionshospitalet Silkeborg, der er bagstøtterfunktion i forhold til ekkokardiografi.

Lungemedicin

Aarhus Universitetshospital, Hospitalsenheden Midt og Regionshospitalet Randers har udfordringer med at overholde udredningsretten inden for specialet. Aarhus

Universitetshospital og Regionshospitalet Randers oplever en stigning i henviste patienter fra

Region Nordjylland. Problemet på området er stigende, og administrationen og hospitalerne vil derfor sammen afklare, hvordan målopfyldelse kan fastholdes på dette område.

Reumatologi (gigt mv.)

Inden for reumatologi er der igangsat flere initiativer, som har medvirket til, at alle hospitaler nu er med på området, Hospitalsenheden Midt har dog svært ved at overholde udredningsretten på enkelte områder inden for reumatologien. Hospitalsenheden Midts arbejder fortsat med at forbedre overholdelse af udredningsretten. Initiativerne hertil er bl.a. "open access" inden for Reumatologisk Center Vest ved Regionshospitalet Silkeborg, hvor praksislæger kan henvise patienter med ledsmerter for hurtigt (inden for 1 uge) at kunne få svar på, om der er inflammatoriske ledsmerter (leddegigt) eller ej. Herudover er der etableret aftenhospital for bl.a. reumatologiske patienter. I den østlige del af regionen er overholdelsen forbedret blandt andet som følge af et tættere samarbejde i en fælles visitation. Dette har betydet at hospitalerne har kunnet hjælpe hinanden og dermed har fået styr på ventelisterne.

Karkirurgi

Hospitalsenheden Midt har en udfordring i forhold til udredning af patienter med åreknuder inden for udredningsfristen. Patienterne viderehenvises til Friklinikken i Silkeborg.

Kirurgi

Udredningsretten overholdes generelt. Der er dog en udfordring vedr. ventetid på skopier (kikkertundersøgelser), der betyder, at det i visse tilfælde kan være svært at nå hele udredningen inden for 30 dage. Årsagen tyder på at være, at hospitalerne modtager et stigende antal henvisninger. Hospitalsenheden Horsens har åbnet en ekstra endoskopistue, og reducerer sommerferienedlukningen permanent i Endoskopienheden. Administrationen undersøger området nærmere med henblik på at afklare, hvordan udfordringerne skal løses.

Ortopædkirurgi

Det generelle billede for det ortopædkirurgiske speciale er, at udredningsretten overholdes. Der er dog problemer inden for skulder- og rygekirurgi, hvor der er lange ventetider. Det er dog kun en lille del af patienterne inden for det ortopædkirurgiske område, der er udredningspatienter, idet størstedelen allerede fra egen læge har en klar diagnose og derfor henvises til behandling.

For at sænke ventetiderne på skulder og ryg områderne benyttes fælles visitation med henblik at sikre den bedst mulige udnyttelse af kapaciteten på tværs af hospitalerne. Derudover er der i 2014 iværksat meraktivitetsprojekter inden for bl.a. skulder- og rygområdet med henblik på at øge kapaciteten. Inden for skulderområdet er der herudover sammen med almen praksis aftalt en ny retningslinje for henvisninger. Den nye retningslinje skal give bedre henvisninger til hospitalerne, hvilket forventes at ville bidrage til hospitalernes indsats i forhold til at sikre overholdelse af udredningsretten.

Patienterne har mulighed for at blive omvisiteret til private leverandører vedr. både udredning og behandling inden for skulder og ryg.

Pædiatri (børnesygdomme)

På Aarhus Universitetshospital opleves betydelige ventetider inden for visse specifikke områder. Afdelingen har omlagt kapacitet til mere udredning og omvisiterer patienterne specielt inden for neuropædiatrien til de øvrige børneafdelinger. Både Regionshospitalet Randers og Hospitalsenheden Midt kan pt. tage pædiatriske patienter fra Aarhus Universitetshospital. Det skal bemærkes, at mange familier ikke ønsker deres barn omvisiteret på trods af ventetid.

Øre-næse-hals

Der er pres på kapaciteten blandt ØNH-afdelingerne i regionen, og en del patienter går til privathospitaler. Der er dialog mellem Aarhus Universitetshospital, Regionshospitalet Randers

og Hospitalsenheden Vest om, at sidstnævnte hjælper Aarhus Universitetshospital med at varetage patienter på hovedfunktionsniveau.

2. Områder med generelle udfordringer

Til trods for de iværksatte tiltag er der fortsat enkelte områder, hvor det generelt er en udfordring at overholde udredningsretten i regionen. Tilbagemeldingerne viser således, at Region Midtjylland har særlige udfordringer i forhold til at kunne efterleve udredningsretten inden for nedenstående specialer. Inden for disse områder tilbydes patienterne indtil videre og i nødvendigt omfang udredning gennem aftaler med privathospitaler eller hospitaler i andre regioner, hvis det er muligt.

- Urinvejskirurgi
- Ortopædkirurgi
- Neurologi (nervesygdomme)
- Billeddiagnostik

Urinvejskirurgi

De urinvejskirurgiske afdelinger bruger mange ressourcer på de urologiske kræftpakker, hvortil der modtages et stigende antal henvisninger. Der er blandt andet som en følge heraf kapacitetsproblemer i forhold til patienter med godartede urinvejskirurgiske lidelser. Med henblik på at afhjælpe disse udfordringer var der på alle de urinvejskirurgiske afdelinger igangsat ekstra aktivitet i 2013.

Der har derudover været nedsat en regional arbejdsgruppe, der har haft til opgave, at foretage en tværgående gennemgang, så afdelingerne kunne dele erfaringer om effektive forløb. Afdelingerne har således ensartet og optimeret udvalgte patientforløb samt taget en række andre initiativer, der forbedrer kapacitetssituationen inden for området.

De samlede kapacitetsudfordringer inden for urologien er det dog for nuværende ikke muligt at løse udelukkende ved optimering i afdelingerne. Det er derfor besluttet, at der primo juni tages stilling til en række ressourcekrævende forslag til kapacitetsudvidelser inden for urologien, som hospitalerne på opfordring har indsendt til administrationen.

Patienterne har mulighed for at blive omvisiteret til private leverandører vedr. både udredning og behandling, når regionens urinvejskirurgiske afdelinger ikke kan udrede inden for 1 måned. Der er pr. 1. maj 2014 indgået udbudsftaler med tre private leverandører inden for urinvejskirurgi.

Neurologi

Inden for neurologien, særligt hovedpine- og demensområdet, er det for nuværende vanskeligt for regionens hospitaler at udrede patienterne inden for 1 måned. En primær udfordring er, at det er vanskeligt at rekruttere neurologer.

For at forbedre situationen er der igangsat flere tiltag, der har til formål at øge aktiviteten, og Hospitalsenheden Vest forventer at ansætte to ekstra overlæger ved årsskiftet.

Administrationen undersøger samtidig, om der kan laves aftale med en privat leverandør på området.

Billeddiagnostik

Hospitalerne har generelt haft kapacitetsudfordringer ift. MR-scanninger, som kan udgøre en flaskehals i forhold til udredningen inden for de øvrige specialer, idet ventetid på MR-scanninger kan betyde, at det i visse tilfælde kan være svært at nå hele udredningen inden for 30 dage.

Regionsrådet vedtog i december 2013, at Aarhus Universitetshospital udfører ekstra billedbeskrivelser for regionens øvrige hospitaler og MR-kapaciteten øges på tværs af de radiologiske afdelinger i regionen, der ses primo 2014 positive effekter af dette.

Problemerne på området kan dog ikke siges at være fuldstændig løst. Regionen har derfor fortsat samarbejdsaftaler med private leverandører for at sikre, at MR-scanninger ikke bliver en flaskehals.